

T. C. Resmî Gazete

Kuruluş tarihi : 7 Ekim 1336 - 1920

Yönetim ve yazı işleri için
Başbakanlık Neşriyat ve Müdevvenat
Genel Müdürlüğüne
başvurulur.

18 OCAK 1964
CUMARTESİ

Sayı : 11610

Cumhuriyet Senatosu İçtüzüğü

BİRİNCİ KISIM

C. Senatosunun toplanması ve çalışma organları

BİRİNCİ BÖLÜM

Toplanma ve andiçme

Toplantı, birleşim, oturum :

Madde 1 — C. Senatosu, her yıl Kasım ayının ilk günü davetsiz toplanır. Bu birleşme C. Senatosu Başkanı, onun bulunmaması halinde Başkanvekilllerinden biri, bunlardan hiçbiri yoksa en yaşlı üye başkanlık eder. Mevcut Divan Kâtiplerinden ikisi, bunların bulunmamaları halinde en genç iki üye Kâtiplik vazifesini görür.

Toplantı, Kasım ayının başından Ekim ayı sonuna kadar devam eden bir yıllık çalışma süresidir.

Birleşim, C. Senatosunun belirli günlerdeki oturumlarıdır.

Oturum, her birleşimin dinlenme veya başka sebeplerle aralanan kısımlardan her biridir.

Andiçme :

Madde 2 — C. Senatosuna yeni katılan üyeler, ilk birleşimde andiçerler. Andiçme, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 77 nci maddesindeki and metninin C. Senatosu kürsüsünden yüksek sesle okunmasıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

Başkanlık divanı

Başkanlık Divanı :

Madde 3 — Başkanlık Divanı :

- Başkan;
- Üç Başkanvekili;
- En az ikisi Genel Kurulda sıra ile bulunmak üzere altı Divan Kâtibi,
- Üç idare âmirinden kurulur.

Kuruluş :

Madde 4 — C. Senatosunun Başkanlık Divanı T. C. Anayasasının 84 üncü maddesi hükümlerine göre kurulur.

Bu madde hükümlerine göre Başkan seçimi yapıldıktan sonraki oturumda Başkanvekilleri, İdare Âmirleri ve Divan Kâtiplerinin seçimi, gizli oyla ve salt çoğunlukla bir yıllık müddet için ayrı ayrı yapılır. İlk iki oylamadan salt çoğunluk elde edilemezse, üçüncü oylamada en fazla oy alanlar sıra ile seçilmiş sayılırlar.

Başkanlık Divanındaki oranların korunması :

Madde 5 — C. Senatosu Başkanlık Divanında bir siyasi partinin adayı olarak seçilen üye mensup olduğu partiden ayrılır yahut çıkarılırsa Divandaki görevinden 15 gün içinde çekilmek zorundadır. Aksi halde çekilmiş sayılır. Bir siyasi parti kontenjanına dâhil olmaksızın Başkanlık Divanına seçilmiş olan üye, herhangi bir siyasi partiye girdiği takdirde Divandaki görevinden 15 gün içinde çekilmek zorundadır. Aksi takdirde çekilmiş sayılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Başkanlık Divanının görevleri

Başkanlık Divanının görevleri :

Madde 6 — Başkanlık Divanının görevleri şunlardır :

- Anayasa'da Türkiye Büyük Millet Meclisinin birleşik toplantılarının öngörüldüğü hallerde Millet Meclisi Başkanının C. Senatosu Başkanı ile görüşerek tesbit edeceği birleşik toplantıların gününü ve saatini ve gündemini Genel Kurula duyurmak,
- İç hizmetler teşkilâtı ve C. Senatosu memur ve hizmetlileri hakkında Memurin Kanunu hükümleri içinde işlem yapmak ve gerektiğinde inzibat komisyonu teşkiline karar vermek,
- İzin işlerine bakmak ve gündemi tesbit etmek,
- C. Senatosu üyeleri hakkında tüzük hükümlerini uygulamak,
- C. Senatosu bütçesini ve kesinhesaplarını düzenlemek,
- Başkanlık Divanı üyeleri hakkında, tek başına üzerlerine aldıkları işlerden dolayı yapılacak itiraz veya şikâyeti Divana dâhil üye sayısının üçte iki çoğunluğu ile inceleyip karara bağlamak,
- Genel Kurulda yapılan yoklamalarda veya seçimlerde veyahut da ayrımlalarda önemli yanlışlıklar olduğu birleşimden sonra anlaşılırsa, düzeltmek için gerekli tedbirleri almak,
- Kanunların ve bu tüzüğün emrettiği veya Başkanın tevdi eylediği sair hususlar hakkında karar vermek.

Başkanın görevleri :

Madde 7 — Başkanın görevleri şunlardır :

- C. Senatosunu temsil etmek ve onu toplantıya çağırarak;
- Başkanlık Divanına başkanlık etmek;
- Birleşimi açmak, görüşmeleri idare ve oylama sonuçlarını ilân etmek;
- Tutanakların ve tutanak özetlerinin düzenlenmesine ve yayınlanmasına nezaret etmek;

5. Başkanlık Divanı kararlarının uygulanmasını sağlamak;
6. Kanun ve İçtüzük hükümlerini uygulamak;
7. C. Senatosu memurlarını, Divanın mütalâasını aldıktan sonra, tâyin etmek;
8. C. Senatosu memurları hakkında Memurin Kanununa göre işlem yapmak;
9. Hizmetlileri, idare âmirlerinin teklifi üzerine tâyin etmek ve gerektiğinde bunların işine son vermek;
10. Divan kâtiplerinin ve idare âmirlerinin görevlerini denetlemek;
11. Komisyonların ve büroların çalışmalarına nezaret etmek.

Siyasi grupların oranları :

Madde 8 — C. Senatosu Başkanı, toplantı yılının bitmesinden önceki bir hafta içinde, Danışma Kurulunu toplar.

A) Bu toplantıda :

1. Danışma Kurulunda temsil edilen bütün grupların C. Senatosu üye tamsayısındaki yüzde oranları tesbit edilir.
2. Başkanlık Divanındaki yerler, görev ve yetkileri bakımından; Başkan için yüzde 19, Başkanvekillerinin her biri için yüzde 10, İdareci Üyelerin her biri için yüzde 7, Kâtip Üyelerin her biri için yüzde 5 puan itibar olunur.
3. Başkan, Başkanvekilleri, İdareci Üyeler ve Kâtip Üyeler için grupların Cumhuriyet Senatosu üye tamsayısına oranlarının büyüklük sırasına göre, dağıtım cetveli düzenlenir ve Genel Kurulun gündemine alınır.

B) Genel Kurulda, dağıtım cetveli üzerinde Danışma Kurulu adına bir sözcü ile gruplar adına birer sözcü, onar dakikayı aşmamak üzere, birer defa konuşurlar. Bu konuşmalardan sonra, dağıtım cetveli Genel Kurulun oyuna sunulur.

C) Genel Kurulca tasvip edilen dağıtım cetveli esas tutularak Başkanlık Divanı seçimlerine geçilir.

Başkanvekillerinin görevleri :

Madde 9 — Başkanın mazeretli olduğu veya bulunmadığı hallerde onun hukuki yetkilerini kullanmak, Birleşimlerde görüşmeleri idare etmek.

Divan kâtiplerinin görevleri :

Madde 10 — Divan kâtiplerinin görevleri şunlardır :

1. Açık oturumlara ait tutanakların yazılmasına nezaret etmek ve gizli oturumların tutanaklarını yazmak;
2. Tutanak özetini düzenlemek ve bunları imzalamak;
3. Başkanlık Divanının tutanaklarını kaleme almak;
4. Tutanakları, önergeleri ve Genel Kurulda okunacak evrakı okumak;
5. Yoklama yapmak;
6. Söz alan üyelerin adlarını not etmek;
7. Oyları saymak ve sıralamak;
8. Diğer hususlarda Başkana yardım etmek.

İdare âmirlerinin görevleri :

Madde 11 — İdare âmirlerinin görevleri şunlardır :

1. C. Senatosu binalarıyla salonlarına, mefruşat ve muhteviyatına ve bütün eşyanın muhafazasına itina etmek ve bunların defterlerinin muntazaman tutulmasını sağlamak;
2. Teşrifat işlerini, Başkanın talimatına uygun olarak yapmak;
3. İnşibata, masrafların tesviyesine ve hizmetlilerin çalışmalarına nezaret etmek;
4. Başkanlık Divanının görüşünü alarak C. Senatosu bütçesini hazırlamak ve Başkanlık Divanına vaktinde tevdi etmek;
5. C. Senatosuna giriş kâğıtlarını dağıtmak;
6. Seçim yenilendikçe, yeni Başkanlık Divanına icraatlarının hesabını ve yerlerine seçilenlere de idareleri zamanına ait icraat ve işlerin mahiyet ve safahatı hakkında gerekli bilgiyi vermek;
7. Müstereken sorumlu olduklarından, aralarında iş bölümü yapmak ve Senatonun tatillerinde sıra ile vazife başında kalmak;
8. Sükûn ve düzenin korunmasını ve görüşmelerin serbestliğini sağlamak maksadıyla, inzibat kuvveti ve askeri müfreze kullanılması hususunda, Başkanın icra organı olmak;

Başkanlık Divanının karar ve işlemleri hakkında soru :

Madde 12 — C. Senatosu üyeleri, Başkanlık Divanının veya Divan üyelerinden her birinin karar ve işlemleri hakkında Başkandan yazılı veya sözlü soru sorabilirler.

Danışma Kurulu ve görevleri :

Madde 13 — Cumhuriyet Senatosu Başkanlık Divanı :

- A) Divan ve komisyonların seçimlerinden evvel oranları, adayları ve seçim gününü;
- B) Grupların anlaşmalarını gerektiren önemli konuları;
- C) Lüzumlu görülen sair hususları;

Görüşüp kararlaştırmak ve Başkanlık Divanı ile birlikte toplanmak üzere Cumhuriyet Senatosunda bulunan gruplar temsilcilerinin katılacağı bir Danışma Kurulu teşkil eder.

Bu Kurul, Cumhuriyet Senatosu Başkanının veya bulunmadığı zamanlarda Başkanvekillerinden birinin başkanlığında en az ayda bir defa ve gerektiğinde olağanüstü toplanır.

Danışma Kurulunca alınan kararlar, Divanın sunuşları sırasında, Genel Kurula teklif olarak arz edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

C. Senatosu grupları ve komisyonlar

Cumhuriyet Senatosu grupları :

Madde 14 — Cumhuriyet Senatosunda üyesi bulunan siyasi partiler, Cumhuriyet Senatosu çalışmaları ile ilgili faaliyetlerde bulunmak üzere, gruplar teşkil edebilirler.

Hiçbir siyasi partiye mensup olmayan üyeler de, Anayasa'nın münhasıran siyasi parti gruplarına tanıdığı haklara sahip olmamak şartıyla, kendi aralarında gruplar teşkil edebilirler.

Gruplar on üyeden az olamaz.

Hususi, mahallî veya meslekî menfaatleri savunmaya mâtuf gruplar teşkil edilemez.

Grupların organları :

Madde 15 — Siyasi partilerin grupları, her toplantı yılının başından itibaren bir hafta içinde kendi Yönetim Kurulu üyeleriyle Başkanlarının ve Başkanvekillerinin ad ve soyadlarını Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına yazı ile bildirirler. Bu görevlerde boşalmalar halinde, bir hafta içinde yenileri seçilerek değişiklik Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına derhal bildirilir.

Siyasi partilere mensup olmayanların teşkil ettikleri gruplar da aralarında görev taksimi yaparlarsa yukardaki fıkralar hükümlerine uyarlar.

Prensip kararlarında üyelerin bağımsızlığı :

Madde 16 — Cumhuriyet Senatosunda görüşülecek kanun tasarı veya teklifleri için siyasi partilerin Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi müşterek gruplarında alınan prensip kararları, o siyasi partinin Cumhuriyet Senatosu grubu üyelerini bağlamaz.

Komisyonlar :

Madde 17 — A) C. Senatosu her iki yılda bir, Başkanlık Divanı seçimlerinden sonraki ilk birleşimde görevleri iki yıl devam etmek ve üyeleri Genel Kurulca gizli oyla seçilmek üzere aşağıdaki komisyonları kurar.

I - Görevleri bütün kamu faaliyetleriyle ilgili komisyonlar :

1. Anayasa ve Adalet Komisyonu (15 üye).
2. Bütçe ve Plân Komisyonu : Türkiye Büyük Millet Meclisi Bütçe Karma Komisyonu üyeliğine C. Senatosunca seçilen 15 üyeden kuruludur.

II - C. Senatosu faaliyetleriyle ilgili komisyon :

1. C. Senatosu Hesaplarını İnceleme Komisyonu : (9 üye).
(Bu Komisyon üyeleri arasından bir denetçi seçer, bu denetçi Millet Meclisince seçilen denetçi ile müştereken vazife görür.)

III - Belli kamu faaliyetleriyle ilgili komisyonlar :

1. Bayındırlık, Ulaştırma ve İmar - İskân Komisyonu : (15 üye).
2. Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu : (15 üye).

3. İçişleri Komisyonu : (15 üye).
4. Mali ve İktisadi İşler Komisyonu : (Maliye, Ticaret, Sanayi, Gümrük ve Tekel) (19 üye).
5. Millî Eğitim Komisyonu : (15 üye).
6. Millî Savunma Komisyonu : (13 üye).
7. Tarım Komisyonu : (15 üye).
8. Sosyal İşler Komisyonu : (Sağlık, Çalışma - 11 üye).

B) Genel Kurulca başka komisyonlar kurulabileceği gibi, mevcut komisyonlardan bazıları kaldırılabilir veya komisyonların üye sayısı değiştirilebilir. Genel Kurul, lüzum görürse karma yahut geçici komisyonlar da teşkil edebilir. Bu komisyonlar, kendilerine havale edilen işin sonuçlanmasına kadar görevlerine devam ederler.

C) Yukarıda gösterilen komisyonlarla karşılanmayan dairelerle ilgili tasarı ve teklifler mali işlerden ise Plân Komisyonuna, bunlardan başka bütün tasarı ve teklifler Başkanlık Divanının uygun bulacağı komisyonunda görüşülür.

Ç) C. Senatosu siyasi parti gruplarının Başkan ve Başkanvekilleri komisyonlarda görev almaya mecbur tutulamazlar. Bir C. Senatosu Üyesi ikiden ziyade daimî komisyonunda görev alamaz. Plân Komisyonu üyeleri başka bir komisyona seçilemezler.

Başkanlık Divanı üyeleri komisyonlara üye olamazlar.

Üyelerin hal tercümeleri ve komisyonlara üye seçimi :

Madde 18 — Üyeler C. Senatosuna katıldıklarında, komisyonların seçimi için meslek, ihtisas ve tahsillerini gösterir kısa hal tercümelerini ve katılmak istedikleri komisyonları bildiren birer belgeyi C. Senatosu Başkanlık Divanına verirler.

Başkanlık Divanı, C. Senatosu grupları başkanları ile de temas ederek, grupların komisyonlara C. Senatosundaki kuvvetleri oranında katılmalarını sağlayacak şekilde aday listelerini düzenler ve üyelere dağıtır.

Komisyonlara üye seçimi, aday listelerinin üyelere dağıtılmasını takip eden ikinci birleşimde yapılır.

Plân Komisyonu :

Madde 19 — Başkanlık, uzun vâdeli plânla ilgili gördüğü tasarı ve teklifleri en son olarak Plân Komisyonuna havale eder. Kanun tasarı ve teklifleri Hükümetin veya Genel Kurulun lüzum göstermesi halinde de, en son olarak bu Komisyona havale olunur.

Plân Komisyonu, bundan başka, kamu harcama veya gelirlerinde artış veya azalış gerektiren kanun tasarı ve tekliflerini veyahut sadece belli maddeleri bu niteliği taşıyan tasarı veya tekliflerin söz konusu maddelerini inceler.

Vergi ve resimlerle ilgili kamu tasarı ve teklifleri, vakıflarla ilgili kanun tasarı ve teklifleri ve mali işlerle ilgili kanun tasarı ve teklifleri de bu komisyonunda incelenir.

Bu komisyon ayrıca, kesinhesap kanun tasarılarını inceler ve Sayıştay tarafından yürürlükteki kanunlar gereğince verilen raporları görüşür ve bu raporlardaki mütalâalar hakkında bir rapor düzenliyerek Genel Kurula sunar. Bu raporlar Genel Kurulda sadece genel görüşme konusu olur.

Plân Komisyonu, diğer komisyonların rapor ve metinlerinde yürürlükteki uzun vâdeli plâna aykırı bulduğu hususları belirtir ve metni uzun vâdeli plâna uygun şekile sokar. Bu takdirde, Genel Kuruldaki görüşmelerde esas, Plân Komisyonunun raporudur.

Komisyonlarda başkan, başkanvekili ve kâtip seçimi :

Madde 20 — Komisyonlar, C. Senatosu Başkanının üyelerden her birine yapacağı yazılı davet üzerine, üye tamsayılarının en az üçte ikisiyle toplanarak kendilerine gizli oyla ve salt çoğunlukla bir başkan, bir sözcü, bir kâtip ve gerekirse bir başkanvekili seçerler.

Üçer gün ara ile yapılacak iki toplantıda yeter sayı sağlanamazsa, üçüncü toplantı üye tamsayısının salt çoğunluğu ile yapılır.

Bir komisyonunda lüzum görülürse belirli bir madde için, özel bir sözcü seçilir.

Komisyonlarda Başkanının veya Başkanvekilinin bulunmaması halinde sözcü ona vekâlet eder, yahut ayrıca bir başkanvekili seçilir.

İKİNCİ KISIM

Yasama yetkisinin kullanılması

BİRİNCİ BÖLÜM

Kanun tasarıları ve teklifleri

Kanun teklifine yetkili olanlar :

Madde 21 — Kanun teklif etmeye, Bakanlar Kurulu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri yetkilidir.

Üyeler, kendi tekliflerini her iki Meclisin ilgili komisyonlarında savunabilirler.

Tasarı ve tekliflerin gerekçesi :

Madde 22 — Tasarı ve tekliflerin gerekçeli olması ve gerekçede önce tasarı veya teklifin tümü, sonra maddeleri hakkında bilgi verilmesi şarttır.

Tasarı ve tekliflerin komisyonlara havalesi :

Madde 23 — C. Senatosu Başkanı, Millet Meclisi Başkanlığından gelen tasarı ve teklifleri ilgili komisyonlara re'sen havale ve durumu Tutanak Dergisinde derceder.

Bu havaleye bir C. Senatosu üyesi itiraz etmek isterse, ilk veya sonraki birleşim başında söz alır.

Tasarı veya teklifi geri alma :

Madde 24 — Millet Meclisi tarafından kabul veya reddedilerek C. Senatosu Başkanlığına gönderilen kanun tasarı veya teklifleri geri alınmaz.

Seçimlerin yenilenmesine karar verilmesi halinde C. Senatosu çalışmaları :

Madde 25 — Millet Meclisince alınan bir kararla veya Anayasa'nın 108 inci maddesine göre Cumhurbaşkanınca Millet Meclisi seçimlerinin yenilenmesine karar verilmesi halinde Cumhuriyet Senatosu çalışmalarına devam eder. Şu kadar ki, görüşmeler sonunda bir tasarı veya teklifin Anayasa'nın 92 nci maddesi uyarınca Millet Meclisine iadesi gerektiği takdirde iade için yeni Meclisin toplanması beklenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Komisyonların çalışması

Komisyonların çalışma yerleri ve konuları :

Madde 26 — Komisyonlar C. Senatosu Başkanlığınca kendilerine ayrılan odalarda toplanırlar.

Komisyonla tevdi edilen işlerin sonuçlanması için gerekli bütün faaliyetleri ifa ederler.

Komisyon gündemleri ve davet usulü :

Madde 27 — Komisyon gündemleri, komisyon başkanlarınca hazırlanarak birleşimden bir gün önce üyelere dağıtılır ve Ankara gazetelerinden biri ile yayınlanır.

C. Senatosu veya komisyon başkanı, acele hallerde komisyon üyelerini, radyo, telefon gibi vasıtalarla faydalanmak suretiyle de toplantıya çağırabilir.

Komisyonlarda işlerin görüşülmesine başlama zamanı :

Madde 28 — Komisyonlar, acele işler hariç olmak üzere, kendilerine havale edilen işlerin görüşülmesine ancak kırk sekiz saat sonra başlarlar.

Genel Kurulda görüşülen bir kanunun komisyona iade olunmuş bir veya daha ziyade maddesinin müzakeresi bundan müstesnadır.

Komisyonların toplantı ve karar yeter sayısı :

Madde 29 — Komisyonlar, üye tamsayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve mevcudun salt çoğunluğu ile karar verir.

Komisyonlarda gizli oturum :

Madde 30 — Bir komisyonunda gizli oturum yapılmasını ilgili Bakan yahut komisyon üyelerinin üçte biri isteyebilir.

Gizli oturumda, ilgili Bakan veya onun tensip edeceği uzmanlarla komisyon üyelerinden başkası bulunamaz. Ancak, bir milletvekili veya komisyon üyesi olmayan bir C. Senatosu üyesi tarafından yapılan bir kanun teklifi görüşülmekte ise teklif sahipleri gizli oturumda hazır bulunabilirler.

Gizli oturum yapılması görüşmelerin sıı olarak saklanması söz verilmek demektir.

İşin diğer bir komisyona tevdi :

Madde 31 — Bir komisyon kendisine havale edilen tasarı ve teklifin diğer bir komisyona ait olduğunu mütalâa ederse, gerekçe beyan ederek o komisyona havalesini C. Senatosu Başkanlığından isteyebilir.

Bir komisyon belli bir konu hakkında önce diğer bir komisyonun mütalâasını almaya lüzum görürse, o komisyona konuyu bildirerek, düşüncesini sorabilir.

Mütalâası sorulan komisyonun raporu, diğer raporlar gibi basılır ve üyelere dağıtılır.

Komisyonlara havale edilen evrakın bastırılması :

Madde 32 — Komisyona havale edilen kâğıtlar, Başkanın tensibi veya komisyon üyelerinden beş kişinin talebi üzerine o komisyonca bastırılır.

Komisyonların tutanakları :

Madde 33 — Komisyon görüşmeleri özet olarak zaptedilir. Şu kadar ki, komisyon, görüşmelerin tümünün steno ile zaptedilmesine karar verebilir.

Tutanağı Başkan ve üyeler imza ederler.

Komisyonların raporları :

Madde 34 — Komisyon raporlarını; Başkan, sözcü ve kâtip ile görüşmelerde hazır bulunmuş olan üyeler imza eder. Raporlar C. Senatosu Başkanlığına verilir. Başkanlık Divanı bu raporları derhal bastırarak üyelere dağıtır.

Bu suretle basılıp dağıtılmıyan raporlar Genel Kurulda görüşülemez. Komisyon raporları Başkanlığa verildikçe re'sen Tutanak Dergisine ve gündeme geçer.

Komisyon üyesi, muhalefeti sebebini raporda açıklamak mecburiyetindedir. Aksi halde rapor aleyhinde konuşamaz ve sözcüden soru soramaz.

Komisyonların Genel Kurulda savunmaları :

Madde 35 — Bir tasarı veya teklifi Genel Kurulda ilgili komisyon savunur.

Diğer bir veya daha ziyade komisyonda aynı tasarı veya teklif hakkında görüşme yapılmış ve rapor düzenlenmiş ise o komisyonlar, gerektiğinde, yalnız kendilerine ait olan madde veya kısımları savunurlar.

Raporu görüşülen bir komisyonun başkan ve sözcüsü ve üyeleri komisyonlara ayrılan kısımda otururlar.

Komisyonun salt çoğunluğu hazır bulunmadığı takdirde, gelmiyen üyeler, önerileri kabul veya red için, sözcüye yetki vermiş sayılırlar.

Tasarı ve tekliflerin komisyonlarca neticelendirme zamanı

Madde 36 — Komisyonlar kendilerine havale edilen tasarı ve teklifleri Millet Meclisi komisyonlarında o tasarı ve tekliflerin görüşülmesi için geçen zamana eşit bir süre içinde sonuçlandırıp Genel Kurula göndermekle yükümlüdürler. Şukadar ki bu süre, bir buçuk ayı geçemez.

Bir tasarı veya teklif yukardaki fıkrada yazılı süre içinde sonuçlandırılmadığı takdirde Hükümet veya teklif sahibi, bunların doğrudan doğruya gündeme alınmasını Genel Kuruldan isteyebilir.

Komisyonların bakanlıklarla muhaberesi :

Madde 37 — Komisyonlar, bütün bakanlıklarla doğrudan doğruya muhabere edebilirler.

Komisyon üyelerinin devamsızlığı :

Madde 38 — Komisyon toplantılarına özürsüz veya izinsiz olarak aralıksız dört birleşim katılmıyanlar veya devamsızlıkları bir ay içinde yedi birleşimi geçenler, komisyonlardan çekilmiş sayılır ve yerlerine yerlerinin seçilmesi için durum derhal C. Senatosu Başkanlığına bildirilir.

Görüşme usulü :

Madde 39 — Komisyonların görüşmelerinde, C. Senatosu Genel Kurulunun görüşme usulü uygulanır.

Komisyonlarda özel görüşme :

Madde 40 — Komisyonların vazife sahalarına giren önemli konular üzerinde, komisyonun veya ilgili Bakanın istemi üzerine özel görüşme yapılabilir.

Özel görüşme yapılacağı gün, Bakanla komisyon başkanı tarafından birlikte kararlaştırılır.

Komisyonlarda söz kesmek, şahsiyatla uğraşmak ve düzeni bozmak :

Madde 41 — Bir komisyonda söz kesilir veya şahsiyatla uğraşılır yahut düzenliği bozacak hareketlerde bulunulursa; komisyon başkanı ilkinde uyarır, devamı halinde gerekirse oturuma ara verir ve meseleyi C. Senatosu Başkanına bildirir.

C. Senatosu Başkanı, bu gibi düzenlik bozucu hareketlerinden dolayı şikâyet olunan üye hakkında gerekli disiplin kovuşturması yapar.

Komisyonların ara verme ve tatilde çalışması :

Madde 42 — Ara verme sırasında, komisyonlar çalışmalarına devam edebilirler.

C. Senatosunun tatilinde komisyonların çalışmaları özel kanunun bunu öngörmesine veya belli işlerde Genel Kurulun yetki vermesine bağlıdır.

Komisyon belgelerinin saklanması :

Madde 43 — Komisyonun belgeleriyle tutanakları ve bunların ilgili bulundukları tasarı ve teklifler, Genel Kurulca karara bağlandıktan sonra, C. Senatosu Başkanlık Divanıncı C. Senatosu arşivlerinde muhafaza ettirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Gündem

C. Senatosunun gündemi :

Madde 44 — C. Senatosunun gündemi Başkanlık Divanıncı aşağıdaki sıraya göre düzenlenir :

A - BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

B - İKİNCİ DEFA OYA KONULACAK İŞLER

II

SORULAR, GENSORULAR VE GENEL GÖRÜŞME

III

ÖNCELİKLE GÖRÜŞÜLMESİ KARARLAŞTIRILAN İŞLER

IV

A - HAKLARINDA İVEDİLİK KARARI VERİLEN İŞLER

B - TÜZÜK GEREĞİNCE BİR DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

V

İKİ DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

A - İKİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

B - BİRİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

III, IV ve V inci bölümlerde yazılı işler komisyonlardan Başkanlığa gelme sırasına göre görüşülür. Ancak, gerekirse Genel Kurul bu sırayı değiştirebilir.

Gündem en az 24 saat önce Başbakanlığa ve bütün Bakanlıklara gönderilir ve üyelere ilân olunur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

C. Senatosunda öncelik ve ivedilikle görüşme

Öncelikle görüşme kararı :

Madde 45 — Hükümet veya komisyon tarafından yazılı ve gerek-geli bir istek üzerine, C. Senatosu, uygun görürse bir tasarı veya teklifin diğer işlerden önce görüşülmesine karar verebilir.

İvedilik kararının nasıl isteneceği ve şartları :

Madde 46 — Bir tasarı veya teklif C. Senatosuna sunulurken veya birinci görüşmesinden evvel Hükümet veya teklif sahibi yahut ilgili komisyon ivedilik kararı verilmesini istiyebilirler.

Bir tasarı veya teklifin yalnız bir defa görüşülmesiyle yetinilmesi için C. Senatosunun kabul edeceği esaslı bir sebep olmadıkça ivedilik kararı verilemez.

İvedilik kararını isteyenler, gerektiğinde, o kararın geri alınmasını da istiyebilirler.

İvedilik kararının verilmesi :

Madde 47 — Yukardaki maddede belirtilen şartlar bulunduğu takdirde ivedilik kararının yazılı olarak istenmesi lazımdır.

İvedilik teklifinin lehinde ve aleyhinde birer üyeye söz verilerek işari oyla kabul veya reddedilir.

İvedilik kararının sonucu :

Madde 48 — İvedilikle görüşülmesine karar verilen tasarı veya teklifler yalnız bir defa görüşülür.

Öncelikle görüşme kararının sonucu :

Madde 49 — Bir tasarı veya teklifin öncelikle görüşülmesine karar verilmesi, ivedilikle görüşme kararı sayılmaz; yalnız öncelikle görüşülmesine karar verilen işler iki defa görüşülür.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Birleşimler

C. Senatosunun toplantı günleri :

Madde 50 — C. Senatosu, başka türlü karar vermedikçe, tatile ras-lamaması kaydıyla Salı ve Perşembe günleri toplanır.

Anayasanın 83 üncü maddesinin 3 üncü fıkrasıyla bu Tüzüğün 1 inci maddesi hükmü saklıdır.

Yoklama :

Madde 51 — C. Senatosu Genel Kurulunda yoklama, üyelerin ismi ve birleşimin günü yazılı defterin üyeler tarafından imzalanması suretiyle yapılır.

Yoklama defterinde imzası bulunmayanlar toplantıya katılmamış sayılır ve bunların isimleri Tutanak Dergisine geçirilir.

Birleşimin açılması ve yeter sayı :

Madde 52 — Başkan, birleşimi saatinde açar ve görüşmelerin sonunda kapanır.

Üye tamsayısının yarısından bir fazlası hazır bulunmadıkça görüşmeye başlanamaz.

Yeter sayı yoksa Başkan görüşmeye başlanamayacağını bildirir veya sonradan yeter sayı bulunma ihtimali varsa birleşimi en geç bir saat sonraya bırakır.

Birleşim o gün yapılamazsa, ertesi birleşim için belli günde yine o gündem ile toplanılır.

Oturum esnasında yeter sayı olup olmadığında Başkanlık Divanı tereddüt eder veya üyelerden beşi sözle veya yazılı olarak yeter sayı olmadığını ileri sürerse yoklama yapılır.

Oturum esnasında yoklama :

Madde 53 — Oturum esnasında yapılacak yoklama, ad defterini Divan kâtiplerinden birinin yüksek sesle okuması ve üyelerin (Burada) demeleri suretiyle yapılır.

Gündem dışı konuşma isteği :

Madde 54 — Bir üyenin gündem dışı bir diyeceği olursa, gündeme geçilmeden önce, mevzu ve mahiyetini yazılı olarak Başkana bildirir.

Söz verip vermemek Başkanın takdirine bağlıdır.

Başkanın söz vermemesi halinde üye ısrar ederse, Genel Kurul görüşmesiz işari oyla bu konuda bir karar verir.

Gündem dışı konuşmalar üzerinde müzakere açılmaz.

Kürsüden konuşma :

Madde 55 — Hiçbir üye, önceden ismini yazdırmadan yahut birleşim esnasında Başkandan izin almadan söz söyleyemez.

Söz, kürsüden söylenir ve Genel Kurula hitabedilir.

Bir üyenin pek kısa bir diyeceği olursa, Başkan, onun bulunduğu yerden söylemesine izin verebilir. Bu takdirde o üye Başkana hitabeder.

Konuşma sırası ve yeterlik önergesi verilmesi halinde izlenecek yol :

Madde 56 — Söz isteyenler isteyiş sırasına göre kaydedilir ve aynı sıra ile konuşurlar.

Başkan, söz alanların adlarını sırası ile Kurula bildirir.

Komisyon veya grup adına söz istendiği takdirde, komisyon başkanı veya sözcüsü ile grup başkan ve sözcüleri sıraya bağlı değildirler. Ancak, bir konu üzerinde bütün gruplar adına konuşmalar bitmeden evvelce konuşmuş olan grup sözcüsüne yeniden söz verilemez.

Son söz C. Senatosu üyesinindir.

Genel Kurul isterse, görüşülen işlerin lehinde, aleyhinde ve üzerinde konuşmak isteyenlere sıra ile söz verilmesine karar verebilir. Bir konunun görüşülmesine başlanmadan önce söz için adını kaydetirenlerin sayısı altıyı geçerse, Başkan bu usulü kendiliğinden uygulayabilir.

Görüşülen konunun lehinde, aleyhinde ve üzerinde en az ikişer üye konuşmadan, yeterlik önergesi oya konamaz.

Yeterlik önergesi aleyhinde söz isteyenler bulunursa içlerinden yalnız birine söz verilir ve önergenin kabul veya reddi için işari oya baş vurulur.

Söz sırasını başkasına vermek :

Madde 57 — Bir üye, aldığı söz sırasını daha sonra söz almış olan bir arkadaşına verebilir. Sözünü arkadaşına bırakan üye, onun sırasında söz söyleme hakkını haizdir.

Usul hakkında konuşma :

Madde 58 — Usul hakkındaki konuşma istekleri, asıl mesele hakkındaki konuşma isteklerinden önceye alınır. Usul hakkındaki konuşmalar; bir konunun görüşülmesine yer olmadığına, gündeme veya bu Tüzük hükümlerine uyulması gerektiğine ilişkin olur.

Bir üyenin usul hakkındaki teklifinin leh ve aleyhinde, ancak iki üye onar dakika söz söyleyebilirler. Neticede oya başvurulmak gerekirse mesele işari oyla çözüldür.

Hükümetin veya temsilcilerin toplantıda hazır bulunmaları :

Madde 59 — Başbakan yahut onun yetki verdiği bir bakan veya birinci derecede sorumlu daire âmirlerinden biri; Hükümet adına düşüncesini bildirmek üzere, her görüşmenin başından sonuna kadar hazır bulunur. Bundan başka bir bakanlıkla ilgili tasarının görüşülmesi sırasında bakanın yahut onun namına birinci derecede sorumlu daire âmirlerinden birinin bulunması şarttır. Bulunmazlarsa, görüşme, bir defaya mahsus olmak üzere gelecek toplantıya bırakılır.

Bakanlar veya Hükümet adına gönderilen birinci derecede sorumlu daire âmirleri, komisyon başkan ve sözcülerinden önce ve sıraya tabi olmaksızın söz istiyebilirler.

Bakanlar adına söz söyleyeceklerin belgeleri :

Madde 60 — Bakanlar adına Genel Kurulda söz söylemek için gönderilecek birinci derecedeki Daire Başkanları, Bakanlıklardan her veya hut yalnız bir iş için konuşmaya yetkili olduğuna dair Başkanlığa yazılmış belgeyi yanlarında bulundurulur.

Bu belge görüşmelerden önce Başkanlığa verilir.

Başkan, gelen zatın hangi bakanlık namına söz söyleyeceğini Genel Kurula bildirir.

Sayıştay Başkanı ile İkinci Başkanlar gerekirse, C. Senatosunda açıklamada bulunabilirler.

Yazılı konuşma :

Madde 61 — C. Senatosu toplantılarında; üyeler tarafından, yirmi dakikadan fazla yazılı konuşma yapılamaz.

Yazılı olunan konuşmaların süresi, Başkanlığın teklifi üzerine, görüşme konusunun önemine ve söz istiyenlerin sayısına göre Genel Kurulca kararlaştırılabilir.

Bu kayıtlama on dakikadan aşağı indirilemez.

Hükümet, komisyon ve gruplar adına yapılan konuşmalarda bu hükümler uygulanmaz.

Genel Kurulda söz kesmek, şahsiyatla uğraşmak ve düzeni bozmak :

Madde 62 — Genel Kurulda söz kesmek, şahsiyatla uğraşmak ve düzeni bozacak gösterilerde bulunmak yasaktır.

Söz söyleyen üyenin sözü, bu Tüzüğe uyması ve sadede gelmesi için, ancak Başkan tarafından kesilebilir.

Bir üye, iki defa sadede davet edildiği halde yine sadet dışı söz söylemeye devam ederse aynı birleşimde o konu hakkında konuşmaktan men edilmesi; Başkan tarafından Genel Kurula teklif olunur. Genel Kurul, görüşmesiz işari oyla kararını verir.

Genel Kurulda kaba ve edep dışı konuşma :

Madde 63 — Bir üye, Genel Kurulda kaba ve edep dışı sözler kullanırsa; Başkan, hemen o üyeyi temiz dile konuşmaya davet eder. Devamı halinde, Başkan, üyenin sözünü keser.

Bir üye, Başkanlık makamına, içinde bu gibi sözler bulunan bir önerge verirse; Başkan, düzeltilmek üzere, onu sahibine geri verir.

Genel Kurulda gürültü çıkması :

Madde 64 — Genel Kurul görüşmeleri gürültüye sebep olur ve Başkan bunu yatıştırmaya muvaffak olamazsa ayağa kalkar, gürültü yine devam ederse oturuma ara vereceğini söyler. Eğer düzenin sağlanması mümkün olmazsa, bir saat süre ile görüşmeye ara verir. Bir saat geçince oturumu açar. Fakat gürültü yeniden başlarsa, oturuma son verir ve birleşimi başka bir güne bırakır.

Kendisine sataşılın üye :

Madde 65 — Şahsına sataşılın yahut ileri sürdüğü görüşün aksine kendisine bir fikir isnat edilen üye, her zaman söz isteme hakkını haizdir. Bu halde o üye, ne münasebetle söz söylemeye kendini mecbur saydığını beyan eder.

Söz verip vermemek Başkanın takdirine bağlıdır.

Başkanın söz vermemesi halinde, üye ısrar ederse, Genel Kurul görüşmesiz işari oyla bu konuda bir karar verir.

C. Senatosunda açık ve gizli görüşme :

Madde 66 — C. Senatosu görüşmeleri açıktır. Ancak, mühim sebeplerden dolayı, en az on üye yahut bir Bakan gizli görüşme teklifinde bulunabilir.

Bu teklif üzerine, dinleyiciler ve gerekirse memur ve hizmetliler toplantı salonundan çıkarılır. Teklif sahiplerinin gerekçeleri dinlendikten sonra, teklifin kabulü veya reddi için görüşmesiz işari oya başvurulur.

Gizli görüşmeden açık görüşmeye geçilmesine, Başkanın teklifi üzerine, Genel Kurul karar verir.

Gizli görüşme yapılmasını isteyenlerin isimleri Tutanak Dergisinde açıklanır.

Gizli oturum tutanağı :

Madde 67 — Gizli oturum tutanağını Divan Kâtipleri tutarlar. Fakat Genel Kurul karar verirse, görevli kâtipler de andığırdıktan sonra bu görevi yapabilirler.

Üyeler, bu tutanakları görmek hakkını haizdirler.

Gizli oturum tutanak özetlerinin okunması, tutanak ve teyp bantının saklanması :

Madde 68 — Gizli oturumun tutanak özetlerinin okunması için yine gizli oturum yapılır. Tutanak özeline okunmasından sonra bu özet ve gizli oturuma ait teyp ile zaptedilmiş ve daktilo ile yazılmış olan Tutanak Dergisi bir zarfa konarak hazır bulunan Başkan ve Divan Kâtipleri tarafından mumla mühürlenip C. Senatosu arşivine tevdi olunur.

Gizli tutanaklar en az on yıl geçtikten sonra C. Senatosu kararıyle yayınlanır.

ALTINCI BÖLÜM

Kanunların görüşülmesi

Tasarı veya teklifin C. Senatosuna gelmesi ve iki defa görüşme :

Madde 69 — C. Senatosunun ilgili komisyonlarınca incelendikten sonra Genel Kurula gelen kanun tasarı veya teklifleri, iki defa görüşülme suretiyle sonuçlandırılır.

Görüşme zamanı :

Madde 70 — C. Senatosu ilgili komisyonlarınca incelenen kanun tasarı veya teklifleri bastırılarak üyelere dağıtılır. Dağıtımdan itibaren iki tam gün geçmedikçe gündeme alınamaz. Ancak, komisyon başkanları veya Hükümet veyahut ilgili Bakan daha önce gündeme alınma isteminde bulunabilirler. Yazılı gerekçeli olan istem üzerine Genel Kurul işari oyla kararını verir.

Bir defa görüşme :

Madde 71 — Bir defa görüşülecek kanun tasarı veya teklifleri şunlardır :

- İvedilikle görüşülmesine karar verilen tasarı veya teklifler;
- Gelir ve gider bütçesiyle Kesin Hesap Kanununa, bütçe bölümlerinde aktarma veya olağanüstü ödenek isteklerine ait tasarılar;
- Cumhurbaşkanı tarafından iade olunan kanunlar.

Gerekçe ve maddeler tümünün okunup okunmaması :

Madde 72 — Bir tasarı veya teklifin görüşülmesine sıra gelince, Başkan, gerekçe ile maddelerin tümünün okunmasına lüzum olup olmadığını Genel Kurulun oyuna ayrı ayrı sunar. Kurul lüzum görürse bunlar aynen okunur.

Tasarı ve teklifin tümü ve maddeleri üzerinde görüşme :

Madde 73 — Başkan, tasarı veya teklifinin tümü üzerinde konuşmak isteyenlere söz verir.

Tasarı veya teklifin tümü üzerindeki görüşmeler bittikten sonra maddelere geçilmesi oya konur. Kabul edilirse görüşmeye devam olunur; kabul edilmezse tasarı veya teklif reddolunmuş sayılır.

Çeşitli fıkraları olan bir maddenin görüşülmesinde, Genel Kurul, fıkraların ayrı ayrı oya konmalarına karar verebilir.

Tasarı veya teklifin tümü hakkında söz isteme :

Madde 74 — Tasarı veya teklifin maddeleri üzerinde görüşme bittikten sonra tümü hakkında lehte ve aleyhte söz söylemek isteyenlerin sayısı birden fazla ise, Başkan; söz alma sırasına göre birer üyeye söz verir.

İkinci görüşme zamanı :

Madde 75 — Tasarı ve tekliflerin ikinci görüşmeleri, birinci görüşmeden en az beş gün sonra yapılır.

İkinci görüşmenin beş günden önce yapılmasını yalnız Hükümet veya ilgili komisyon gerekçe beyanıyla yazılı olarak isteyebilir.

İkinci görüşmede tasarı ve tekliflerin tümü üzerinde konuşulamaz. Ancak, tadil teklifleri üzerinde görüşülebilir.

Uçare, üslup ve tertip hataları :

Madde 76 — Tasarı veya teklifin, kesin olarak oylanmasından önce, ibare ve üslup veya tertip itibarıyla hatalı olduğu bir üye veya komisyon tarafından ileri sürülür ve bu iddia Genel Kurulca yerinde görülürse metin ilgili komisyona verilir.

Yapılan düzeltmelerin oya sunulması lazımdır.

Hatalı olarak kabul edilen hükümlerin düzeltilmesi :

Madde 77 — Bir tasarı veya teklifin kesin olarak oylanmasından önce, komisyon veya bir üye, tasarı veya teklifin bir veya birkaç maddesinin hatalı olarak kabul edildiğini ileri sürerek gerekli değişikliğin yapılmasını isteyebilir.

C. Senatosu, teklif sahibini, komisyonu ve Hükümeti dinledikten sonra teklifin kabul veya reddi hakkında görüşmesiz işari oyla karar verir.

Üyelerce Hükûmete veya komisyona soru yöneltmek :

Madde 78 — Her üye, bir kanunun görüşülmesi sırasında, Hükûmete veya komisyon sözcüsüne sorular yöneltebilir.

Yeterlik önergesi verilmeden önce yöneltilen sorular cevaplandırılmadan, bu önerge oya konulamaz.

Aynen kabul :

Madde 79 — Millet Meclisinde kabul edilmiş olan tasarı veya teklif, C. Senatosunca değişiklik yapılmadan kabul edilirse bu metin kanunlaşır ve C. Senatosu Başkanı bunu Cumhurbaşkanına gönderir.

Değiştirerek kabul ve Karma Komisyon :

Madde 80 — a) C. Senatosu, kendisine gelen metni değiştirerek kabul ederse Başkan, bu değişik metni Millet Meclisi Başkanlığına gönderir. Millet Meclisinin bu değişikliği benimsemesi halinde metin kanunlaşır.

b) Millet Meclisi, C. Senatosunca yapılan bu değişikliği benimsemezse; her iki meclisin ilgili komisyonlarından seçilecek eşit sayıdaki üyelerden bir karma komisyon kurulur. Bu komisyon, hazırladığı metni Millet Meclisine sunar.

Millet Meclisince reddedilen metnin C. Senatosunca da reddi :

Madde 81 — Millet Meclisince reddedilmiş bir tasarı veya teklif, C. Senatosunca da reddedilirse düşer.

Millet Meclisince reddedilen metnin Senatosuca kabulü :

Madde 82 — Millet Meclisince reddedilmiş bir tasarı veya teklif, C. Senatosunca olduğu gibi veya değiştirilerek kabul edilirse; C. Senatosu Başkanı, bu metni Millet Meclisi Başkanlığına gönderir.

C. Senatosundan gelen metin, Millet Meclisince değiştirilerek kabul edilirse : 80 inci maddenin (b) bendi hükümleri uygulanır.

Kanunların C. Senatosunda görüşme süresi :

Madde 83 — C. Senatosu, kendisine gönderilen bir metni; Millet Meclisi komisyonlarında ve Genel Kurulundaki görüşme süresini aşmayan bir süre içinde karara bağlar. Bu süre üç ayı geçemez ve ivedilik hallerinde on beş günden, ivedilik arzotmeyen hallerde bir aydan kısa olamaz. Bu süreler içinde karara bağlanamayan metinler, C. Senatosunca, Millet Meclisinden gelen şekli ile kabul edilmiş sayılır.

Bu maddede belirtilen süreler, meclislerin tatili devamınca işlemez.

C. Senatosu kendisine gelen metni, birinci fıkrada yazılı sürelerden önce karara bağlayabilir.

Cumhurbaşkanı tarafından iade edilen kanunun görüşülmesi :

Madde 84 — Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'sının 93 üncü maddesi gereğince, Cumhurbaşkanı tarafından iade edilen bir kanun; C. Senatosuna geldiği zaman aîd olduğu komisyona havale olunur.

Komisyon, gerekli görüşmeleri yaptıktan sonra, o kanun hakkında düzenliyeceği raporu Genel Kurula sunar. Genel Kurulca; iade edilen kanun, yeni bir tasarı veya teklifte olduğu gibi, yeni baştan görüşülür ve oylamaya başvurulur.

Andlaşmalar üzerinde görüşme :

Madde 85 — Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı devletlerle ve milletlerarası kurullarla yapılacak andlaşmaların onaylanmalarını uygun bulan kanun tasarılarının görüşülmesinde, andlaşmanın ihtiva ettiği maddeler oya konmaz ve metinler hakkında tadil teklifleri yapılamaz.

Birinci görüşme sırasında, maddeler hakkında ileri sürülecek itirazlar; tasarının komisyona iadesini istemek şeklinde olur.

Komisyon, bu suretle kendisine havale edilmiş olan itirazların tümü hakkında bir rapor düzenler ve bu rapor basılarak C. Senatosu üyelerine dağıtılır.

Raporda, tasarının kabul veya reddedildiğinin belirtilmesi şarttır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Bütçe görüşmeleri ve uzun vâdeli plân

Bütçe tasarıları üzerinde görüşme :

Madde 86 — Genel ve katma bütçe tasarıları ile millî bütçe tahminlerini gösteren rapor, ek ödenek ve aktarma tasarı ve teklifleri Karma

Bütçe Komisyonunda; bunun dışında kalan bütçe ile ilgili tasarılarla teklifler ise, C. Senatosu Bütçe Komisyonunda görüşülür.

C. Senatosunun çalışma müddeti :

Madde 87 — Karma Bütçe Komisyonunun hazırladığı metin C. Senatosu Başkanlık Divanınca üyelere dağıtılmasından iki tam gün geçtikten sonra gündeme alınır.

C. Senatosu Genel Kurulu görüşmelerini en geç on gün içinde karara bağlar ve metni Karma Bütçe Komisyonuna iade eder.

Üyelerin görüşlerini açıklamaları :

Madde 88 — Üyeler, bakanlık ve daire bütçeleriyle katma bütçeler hakkındaki düşüncelerini, her bütçenin tümü üzerindeki görüşmeler sırasında, C. Senatosu Genel Kurulunda açıklarlar.

Bölmeler ve değişiklik önergeleri, üzerlerinde ayrıca görüşme yapılmaksızın, C. Senatosu Genel Kurulunda okunur ve oya konur.

Ek ödenek ve aktarma tasarı ve teklifleri hakkında da bu hükümler uygulanır.

Gider artırıcı veya belli gelirleri azaltıcı teklif yapılmaması :

Madde 89 — Üyeler, bütçe kanunu tasarılarının C. Senatosu Genel Kurulunda görüşülmesi sırasında, gider artırıcı veya belli gelirleri azaltıcı teklifler yapamazlar.

Uzun vâdeli plânın görüşülmesi :

Madde 90 — Plân Karma Komisyonundan gelen uzun vâdeli plân hemen bastırılıp üyelere dağıtılır ve dağıtma tarihinden itibaren tam iki gün geçtikten sonra C. Senatosu Genel Kurulunda görüşmelere başlanır.

C. Senatosu Genel Kurulu bu metni en çok altı gün içinde aralıksız görüşüp karara bağlar. Genel Kurulda görüşmeler, plânın tümü üzerinde yapılır.

Plân, C. Senatosu Genel Kurulunda bir defa görüşülür.

Değiştirge ve geri verme önergeleri :

Madde 91 — Plânın tümü üzerindeki görüşmeler bittikten sonra önce Hükümet tarafından plânın bütünlüğünü bozmıyacağı belirtilen değiştirgeler oylanır.

Plânın bütünlüğünü bozacağı Hükümetçe belirtilen değiştirgeler gerekçeli geri verme önergesi sayılır. Bunlar ve plânın Hükûmete geri verilmesine dair gerekçeli önergeler görüşüldükten sonra gerekçeler ayrı ayrı oylanır.

Dikkate alınmasına karar verilen geri verme önergeleri üzerinde en sonra yeniden görüşme açılır. Gerek birinci, gerek ikinci görüşme sırasında, bunlardan her biri hakkında sadece Hükümet Karma Komisyon ve geri verme önergesindeki birinci imza sahibi veya göstereceği bir diğer imza sahibi birer defa konuşabilir.

Bu görüşmeler sonunda geri verme gerekçeleri tekrar ayrı ayrı oylanır. Bundan sonra plânın tümü açık oya konur ve plân kabul edilen geri verme gerekçeleriyle birlikte Plân Karma Komisyonuna sevk edilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Kamu iktisadi teşebbüslerinin denetlenmesi

Görüşmelere başlama ve süre :

Madde 92 — Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyon raporları Başkanlığa tevdi edildikten sonra basılıp üyelere dağıtılır. Dağıtımdan iki tam gün geçtikten sonra Genel Kurulda görüşmelere başlanır. Görüşmeler Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyon raporları ve bu teşebbüslerin bilançoları ile kâr ve zarar hesaplarını gösterir ekler üzerinde yapılır.

Görüşme süresi onbeş gündür.

Görüşme usulü :

Madde 93 — Tümü üzerindeki görüşmelerden sonra, her Kamu İktisadi Teşebbüsünün bilançosu ile kâr ve zarar hesabı üzerinde görüşme açılır. Komisyon raporunun onanmaması veya geri çevrilmesini isteyen önerge veya önergeler verilmişse değişik önergelerden her birinin sahiplerinden birine, Hükümet ve komisyona onar dakikalık

konusma hakkı verilir; önergeler oya konur. Önergeler kabul edilmezse, Karma Komisyon raporu oylanır, dikkate alınması kabul edilen önergeler üzerinde yukardaki usule göre yeniden görüşme açılır; neticede tekrar oya başvurulur. Önerge kabul edilirse, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyon raporu reddedilmiş sayılır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Tadil teklifleri

Tadil teklifinin şekli :

Madde 94 — Tasarı veya teklifin bir veya birkaç maddesi hakkındaki tadil teklifi; o tasarı veya teklif henüz komisyonunda ise komisyon başkanına, Genel Kurulda görüşülmekte ise C. Senatosu Başkanına sunulur.

Tadil teklifi, ilgili bulunduğu maddede numaralarını açıkça göstermeli ve gerekçeli olmalıdır.

Tadil teklifi, gerekçesiyle birlikte, komisyon raporunun altında bastırılır.

Tasarı veya teklifin C. Senatosunda görüşülmesi sırasında, yeri gelince tadil teklifinin sahibi gerekçesini açıklar.

Tadil teklifinin komisyona havalesi :

Madde 95 — Bir tasarı veya teklifinin birinci veya ikinci görüşmesi sırasında, sözcü; tadil teklifinin komisyona havalesini isterse, bunun kabulü mecburidir.

Komisyona verilmesi mecburi olan tadil teklifi :

Madde 96 — Bir tasarı veya teklifin birinci görüşmesi bittikten sonra yapılan tadil tekliflerinin, ilgili komisyona verilmesi mecburidir.

Tadil teklifinin komisyonda izahı :

Madde 97 — Birinci ve ikinci görüşme sırasında yapılan tadil tekliflerinin, komisyona havalesi komisyon tarafından istenmediği takdirde; bu tadillerin gerekçesi, sahipleri tarafından kısaca Genel Kurula açıklanır.

İkinci görüşme sırasında buna yalnız komisyon cevap verebilir.

Bunun üzerine tadil teklifinin dikkate alınıp alınmamasına, Genel Kurulca karar verilir.

Tadil teklifi dikkate alınırsa komisyona havale edilir. Komisyon dikkate alınan tadil teklifine uymak zorunda değildir. Son karar Genel Kurula aittir.

Tadil teklif edenlerin komisyonlarda dinlenmesi :

Madde 98 — Tadil teklif edenler tekliflerinin havale olduğu komisyonunda fikirlerini beyan etmek isterlerse müteââlarının dinlenmesi zaruridir.

Bir tasarı veya teklife yeni maddeler eklenmesi isteği :

Madde 99 — Bir tasarı veya teklife yeni maddeler eklenmesinin istenmesi halinde bu bölüm hükümleri uygulanır.

ONUNCU BÖLÜM

İki Meclisin karma komisyonları

Üye oranı :

Madde 100 — C. Senatosu ve Millet Meclisi üyelerinden kurulacak karma komisyonlar için Anayasa'da üye sayısı tesbit edilmemişse bu karma komisyonlara katılacak C. Senatosu üyelerinin oranı 10 da dörtten az olamaz.

Bu şekilde kurulacak karma komisyonların Başkanlık Divanı için de aynı oran şarttır.

Üye seçimi :

Madde 101 — Anayasa'nın 92 inci maddesi gereğince, C. Senatosu Genel Kurulunca reddedilen veya değiştirilerek kabul edilen metni M. Meclisinin benimsenmesi üzerine, her iki Meclisin ilgili komisyonlarından seçilecek eşit sayıdaki üyelerden kurulacak Karma Komisyona, üye seçimi ilgili komisyonca yapılır. İlgili komisyon birden fazla

ise birlikte toplanarak karma komisyon üyelerini seçerler. Cumhuriyet Senatosu Başkanı keyfiyeti Genel Kurulun tasvibine sunar.

C. Senatosu Genel Kurulunun reddettiği veya değiştirerek kabul ettiği metinler hakkında karar salt çoğunlukla alınmışsa, karma komisyona seçilecek üyeler, C. Senatosu Genel Kurulu kararını benimseniler arasından seçilir.

Dilekçe karma komisyonu raporlarının görüşülmesi :

Madde 102 — Dilekçe Karma Komisyonu raporlarının bir milletvekili veya C. Senatosu üyesi tarafından itiraza uğraması halinde, Dilekçe Karma Komisyonu raporu üzerinde Genel Kurulda yapılan görüşme sırasında Karma Dilekçe Komisyonu raporunu savunur. İtiraz eden C. Senatosu üyesinin itiraz sebeplerini açıklamasından sonra diğer üyeler - söz alabilirler - konuşmaların neticesinde, Dilekçe Karma Komisyonu raporu oya konur. Dilekçe Karma Komisyonunun raporunun komisyona iadesini isteyen önergeler üzerine Genel Kurul karar verirse rapor bir defaya mahsus olmak üzere Komisyona çevrilir. Şayet itiraz eden üye veya başka bir üye Dilekçe Karma Komisyonu raporu yerine kaim olmak üzere bir önerge vermişse bu önerge önce oya konur - önerge kabul edilirse önerge C. Senatosunun kararı olarak Dilekçe Karma Komisyonuna gönderilir - herhangi bir önerge verilmeden oya konan Dilekçe Karma Komisyonu raporu kabul edilirse bu kabul C. Senatosu kararı olarak Dilekçe Karma Komisyonuna gönderilir.

Dilekçeler ile ilgili genel görüşme :

Madde 103 — Millet Meclisince nihai olarak kabul edilen işlemin Başbakan, Bakanlıklar veya ilgili dairelerce yerine getirilmemesi halinde C. Senatosunda bu meseleden dolayı genel görüşme açılması her zaman istenebilir.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Oy verme usulü

Oy verme şekilleri :

Madde 104 — C. Senatosunda, konuşulan konular hakkında üç türlü oy verilir :

1. İşari oy (El kaldırmak veya ayağa kalkmaktır);
2. Açık oy (Üzerinde üyelerin adları yazılı kâğıtların kutuya atılması veya talep vukuunda kabul, red, çekinse kelimelerinden birinin söylenmesidir);
3. Gizli oy (İşaretsiz yuvarlakların kutuya atılmasıdır.)

İşari oy :

Madde 105 — a) Aşağıdaki hallerde işari oya başvurulur :

1. Bu Tüzük gereğince açık veya gizli oya müracaat zaruri olmayan hususlarda;
 2. Tüzüğün açıkça halletmediği konularda;
 3. Üyelerden birinin söz söylemekten alıkonulmasına veya takbihine veyahut muvakkaten C. Senatosundan çıkarılmasına dair hususlarda.
- b) İşari oylamada evvelâ lehte, sonra aleyhte bulunanların oylarına başvurulur ve netice Başkan tarafından Genel Kurula bildirilir.

İşari oy sayısının belirtilmesi :

Madde 106 — İşari oyları, Başkanla, kâtipler birlikte sayarlar. Bunlar; el kaldırmak suretiyle verilen oyların miktarında anlaşamazlarsa veya çoğunluğun mevcut oluşunda şüpheye düşerlerse veyahut baş üye tarafından ayağa kalkmak suretiyle oylama istenirse, ayağa kalkmak usulüne başvurulur.

Bunda da anlaşamazlar veya şüphe ederlerse, açık oya başvurulur. Oylama esnasında kimseye söz verilmez.

Açık oya başvurma halleri :

Madde 107 — Aşağıdaki hallerde açık oya başvurulur :

1. Bütçe kanun tasarılarının oylamasında,
2. Vergi koyan veya kaldıran yahut vergileri artıran veya eksiltten kanun tasarılarının oylamasında,
3. Andlaşma veya sözleşmelerin onaylanmalarını uygun bulan kanun tasarılarının oylanmasında,

4. Bir konu ilk defa oya konurken, on üye tarafından açık oya başvurulmasının yazılı olarak istenmesi halinde,

5. Herhangi bir oylamada Başkanlık Divanının sonu hakkında tereddüde düştüğü görülünce beş üye tarafından açık oya başvurulmasının sözlü olarak istenmesi halinde,

Açık oya başvurma şekli :

Madde 108 — Açık oylamaya aşağıdaki şekilde başvurulur :

1. Önce, üyelerin davetine mahsus çingırak üç dakika müddetle çalınır.

Her üyenin üzerinde ismi yazılı beyaz, kırmızı ve yeşil renkli oy pusulası bulunur. Beyaz kabulü, kırmızı reddi, yeşil çekinse olmayı ifade eder.

Oylamaya başlanmadan önce, Başkan, oyların neyi ifade edeceğini anlatır.

Üyeler, oylamadan önce, oylarının gerekçelerini kürsüden söylemek isterlerse, Başkan, lehte ve aleyhte yalnız birer üyeye söz verir.

2. Sonra, Divan kâtiplerinden biri, üyelerin adlarını, soyadı alfabe sırasına göre okumaya başlar.

Hangi harften başlanacağını, adçekme suretiyle, Başkan tayin eder.

3. Adı okunan üye, hitabet kürsüsü üzerine konmuş kutuya oy pusulasını bizzat atar.

4. Bütün adlar okunduktan sonra oy vermemiş olanlarla oylama sırasında Genel Kurula gelmiş olanlar varsa, bunlar da oylamaya davet edilirler.

Bu sırada Genel Kurula gelmiş olanlar varsa, oy vermeye davet edilirler.

5. Oylar toplanınca, Başkan, muamelenin bittiğini söyler. Bundan sonra oy verilemez.

6. Oy kutularını kâtipler açarak her birinin içinde bulunan pusulaları sayarlar.

Karar, lehte ve aleyhte bulunanların adedine göre belli olur. Çekinserlerin adedi oy üzerinde tesir icra etmez ve fakat sadece yeter sayıya dâhil olur.

İptal edilmiş oy pusulaları, çekinse oyu sayılarak, ancak yeter sayıya dâhil edilir.

7. Kâtipler; mevcut üye adedini, yeter sayı olup olmadığını, lehte ve aleyhte bulunanların ve çekinserlerin miktarını, iptal edilmiş oy pusulası varsa bunların adedi ile iptallerinin sebebini bir tutanakla tesbit ederler.

8. Kâtiplerce tesbit edilen bu netice, Başkan tarafından, oturumda Genel Kurula bildirilir.

Oyların muhtelif kutulara atılması :

Madde 109 — Birkaç madde, tasarı veya teklif hakkında açık oylamaya gidilirse, oy pusulaları ayrı kutulara aynı zamanda atılabilir.

Kutuların dolaştırılması :

Madde 110 — İtiraz edilmediği takdirde, hademe tarafından kutuların dolaştırılması suretiyle de açık oylama yapılabilir.

ONİKİNCİ BÖLÜM

Genel Kurulda ve Komisyonlarda Seçim Usulü ve Karar Yetersayısı

Genel Kurulda ve komisyonlarda seçim usulü :

Madde 111 — Genel Kurulda ve komisyonlarda yapılacak seçimlerde aşağıdaki şekilde hareket olunur :

1. Kürsüye, oya mahsus olmak üzere bir kutu konur.

2. Her üye, soyadı alfabe sırasına göre adı okundukça kürsüye gelerek seçmek istediği şahsın veya şahısların ad ve soyadlarını havi pusulayı kutuya atar.

3. Başkan tarafından adçekme suretiyle seçilen üç üye; mevcut üye adedini, yeter sayı olup olmadığını, oy pusulalarının adedini, çekinserleri, iptal olunmuş oy pusulalarını ve bunların niçin iptal edildiklerini, oy alan şahısların ad ve soyadlarıyla aldıkları oy miktarını, bir tutanakla tesbit ederler.

4. Seçim neticesi, bu tutanak okunmak suretiyle, Başkan tarafından o oturumda Genel Kurula bildirilir.

Genel Kurulda ve komisyonlarda karar yetersayısı :

Madde 112 — C. Senatosu, üye tamsayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve Anayasada başkaca hüküm yoksa, toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar verir.

Komisyonlarda, oylarda eşitlik olursa, Başkanın bulunduğu taraf tercih olunur.

Bir mesele oylanırken, mevcut üye adedinde Başkan ve Divan Kâtipleri birleşemezlerse; yoklama yapılır.

Yeter sayı bulunmadığından dolayı oylamaya gitmek mümkün olmazsa, görüşülen hususun kararı ertesi birleşime bırakılır ve bu husus o birleşimin gündemine alınır.

Karar neticesinin bildirilmesi :

Madde 113 — Önergeler verilmişse evvelâ çıkarılmaları isteyenler, sonra değiştirilmeye taallük edenler, en sonra ilâve isteyenler oya konur. C. Senatosu üyelerinin değiştirme teklifleri, komisyonun değiştirme teklifinden önce oya konur.

Her madde kabul veya reddolundukça karar sonucunu Başkan « kabul olundu » veya « kabul edilmedi » diye Genel Kurula bildirir.

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Anayasa Mahkemesi ve Yüksek Hâkimler Kurulu Üyeleri Seçimi :

Madde 114 — Anayasa Mahkemesinin veya Yüksek Hâkimler Kurulunun Cumhuriyet Senatosu kontenjanında açılacak üyelikler için hangi tarihe kadar müracaat edileceği ve ne gibi belgeler verileceği Cumhuriyet Senatosu Başkanlığınca en az onbeş gün önce ilân edilir.

Başkanlık Divanı, tesbit edilen müracaat süresi bitiminden itibaren iki gün içinde, müracaat edenler veya Cumhuriyet Senatosu üyeleri tarafından aday gösterilenler arasından Anayasanın saydığı nitelikleri haiz olanların soyadı alfabe sırasına göre adlarını, soyadlarını ve bütün niteliklerini gösterir aday tablosunu tanzim ve seçim gününü tesbit eder.

Aday tablosu, bastırılarak, seçimden en az üç gün evvel üyelere dağıtılır.

ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tutanaklar

Tam tutanak ve tutanak özeti :

Madde 115 — C. Senatosunda iki çeşit tutanak tutulur :

1. Tam tutanak - Bu tutanak, görüşmeleri olduğu gibi kapsamak üzere Tutanak Dergisi ile ve icabında Resmî Gazete ile yayınlanır.

Bu tutanağın, itiraz halinde, itiraz edenin ilk birleşimde söz alması veya Başkanlığa göndereceği bir yazının gelecek Tutanak Dergisinin sonuna aynen konması suretiyle düzeltilmesi lâzımdır.

2. Tutanak özeti - Bu özet, Tutanak Dergisine konur.

Tutanakların dağıtılması :

Madde 116 — Tutanak özeti, bir birleşimin son oturumundan sonra, Divan kâtipleri tarafından düzenlenir ve sonraki birleşimden önce üyelere dağıtılır.

Bu tutanak özetine üyeler tarafından itiraz edilirse, düzeltilir ve o suretle bir daha yayınlanır.

Tutanak özeti Başkan ve birleşimde bulunmuş olan iki Divan kâtibi imzalar.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Hükümetin denetlenmesi

BİRİNCİ BÖLÜM

Soru

Soru :

Madde 117 — C. Senatosu üyeleri, Hükümet adına yazılı veya sözlü olarak cevaplandırılması isteği ile, Başbakan ve bakanlardan soru sorabilirler.

Soru, belirli bir husus hakkında bilgi istemekten ibarettir.

Cevabı, gerek yazılı ve gerekse sözlü olarak istenilsin; soru her halde yazılı olarak sorulur.

Aynı mahiyetteki sorular :

Madde 118 — Soru tek imzalı olur.

Birkaç üye tarafından aynı mahiyette verilmiş olan soru önergele-
rine, bakan, birlikte cevap verebilir.

Soru sahipleri ayrı ayrı konuşabilirler.

Soru önergelerinin verilmesi :

Madde 119 — Soru önergeleri, C. Senatosu Başkanlığına sunulur.

Başkan bu önergeleri, verilir verilmez, Tutanak Dergisine geçirir
ve bir yazı ile ait olduğu bakana bildirir.

Yazılı soru :

Madde 120 — Soruya yazılı cevap istenmişse, gelecek cevabın bir
örneği soru sahibine gönderilir, bu cevap ayrıca soru ile birlikte olduğu
gibi Tutanak Dergisinin sonuna konur.

Yazılı soruya on beş gün içinde cevap verilmesi lâzımdır.

Sözlü soru :

Madde 121 — Soruya sözlü cevap istenmişse, soru, Başkanlık ya-
zısının bakanlığa gönderilmesinden sonraki üçüncü birleşim gündemine
alınır.

Bakan, o gün soruya C. Senatosu kürsüsünden cevap verir. Ce-
vaptan önce Başkan soruyu Divan kâtiplerinden birine okutur.

*Soru cevabının geciktirilmesi ve sorunun gündemden evvel cevap-
landırılması :*

Madde 122 — Bakan, kamu faydası düşüncesiyle veya gerekli bilgi-
lerin elde edilmesi için, soru cevabının bir ayı geçmemek üzere belli bir
zaman geciktirilmesini kürsüden isteyebilir.

İsteğin kabul veya reddi, C. Senatosu Genel Kurulunca görüşmesiz
ışarı oyla kararlaştırılır.

Bakan, sorulara, gününden evvel cevap verebilir.

Eğer kamu faydası bahis konusu ise, bakan, soruyu gizli oturumda
da cevaplandırabilir.

Sorunun gündeme alınması :

Madde 123 — Bir üyenin aynı birleşimde, ikiden fazla önergesi gün-
deme alınamaz.

*Bir üyenin ikiden fazla soru önergesi ve soru sahibinin hazır bu-
lunmaması :*

Madde 124 — Soruya cevap verecek bakan Senatoda hazır olduğu
halde soru sahibi hazır bulunmazsa bir defaya mahsus olmak üzere soru
gelecek birleşime bırakılır. Soruya cevap verecek bakan hazır olduğu
halde soru sahibi yine hazır bulunmazsa soru yazılı soruya çevrilmiş
olur.

C. Senatosunca bilinen bir görev veya mazaretle izinli bulunan üye-
lerin soruları, izin bitmeden gündeme alınmaz ve bu süre içinde yuka-
rıkı fıkra hükmü uygulanmaz.

Soruya muhatap olan bakan gününde hazır bulunmazsa, cevap di-
ğer soru gününe bırakılır.

Cevap ve düşünceleri bildirme süresi :

Madde 125 — Bakanın cevabından sonra, yalnız soru sahibi düşün-
cesini bildirebilir.

Cevap ve düşünceleri bildirme süreleri, her defasında, on beş daki-
kadan fazla olamaz.

İKİNCİ BÖLÜM

Meclis soruşturması

Madde 126 — C. Senatosu üyelerinin soruşturma istemleri, Ba-
şkanlıkça, Anayasa ve Adalet Komisyonuna havale edilir ve Komisyonun
raporu Genel Kurulda görüşülür. Soruşturmaya karar verilirse, keyfi-
yet, C. Senatosu Başkanlığı vasıtasıyla birleşik toplantı Başkanlığına
intikal ettirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Genel Görüşme

Hükümet programı ve Hükümetin açıklamaları
Genel görüşme :

Madde 127 — Genel görüşme, Hükümetin veya bir bakanın siya-
set ve icraatı ile ilgili belirli bir konunun görüşülmesidir.

Genel görüşme önergesi üzerine yapılacak işlem :

Madde 128 — Genel görüşme, en az beş üyenin imzalıyarak C. Se-
natosu Başkanlığına verecekleri bir önerge ile istenir. Bu önerge, veril-
diği günden sonraki ilk gündeme alınır. O gün, önergede imza sahibi
olanlardan biri dinlendikten sonra lehte aleyhte birer üyeye söz verilir.

Genel görüşme açılmasının kabul veya reddi ışıarı oyla karara bağ-
lanır.

Genel görüşme açılmasına C. Senatosunca karar verilmesi halinde
Başkan önergeyi derhal Hükümete bildirir.

Hükümet veya ilgili bakan konunun, yazının gönderilmesini takip
eden üçüncü birleşime kadar olan birleşimlerden hangisinin gündemine
alınmasını istediğini Başkanlığa yazı ile bildirmeye mecburdur. Aksi
halde konu Başkanlıkça üçüncü birleşimin gündemine alınır ve sorular-
dan önce görüşülür.

Hükümet veya ilgili bakan iç ve dış güvenlik düşüncesiyle, görüş-
menin kapalı oturumda yapılmasını isteyebilir.

Genel görüşmeye başlama :

Madde 129 — Genel görüşmeye, Başkanlıkça önergenin okutulma-
siyle başlanır. Önerge sahiplerinden birisi, dilerse, önergeyi açıklar. Varsa
en az üç üyenin konuşmasından sonra Hükümet dinlenir.

Önerge sahiplerinin ve diğer üyelerin görüşmeye katılmak hakla-
rındır.

Hükümet programı üzerinde görüşme :

Madde 130 — C. Senatosunda Hükümet programının okunmasından
sonra tâyin edilen günde program üzerinde görüşme açılır. Grup sözcü-
leri ve üyeler program üzerindeki görüşlerini ifade ederler. Başbakanın
bunlara vereceği cevapla görüşme nihayet bulur.

Üyelerin Hükümeti açıklama yapmaya davetleri :

Madde 131 — C. Senatosu üyeleri Hükümeti iç ve dış durum hak-
kında açıklama yapmaya davet eden önergeler verebilirler. Hükümetin
açıklamasından sonra önerge sahiplerinden birisine ve grup sözcülerine
söz verilir.

Hükümetin iç ve dış politika hakkında izahat vermesi :

Madde 132 — İç ve dış politikaya ilişkin konularda Hükümet gün-
dem dışı olarak C. Senatosuna her zaman kendiliğinden bilgi verebilir.
Hükümetin açıklamasından sonra öncelikle muhalefet grupları sözcüle-
rine söz verilir.

Gruplar cevap hazırlığı için mehil isterlerse, konu ertesi birleşim
gündemine alınır ve görüşülür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

*C. Senatosu araştırması**C. Senatosu araştırması :*

Madde 133 — C. Senatosu araştırması, belli bir konuda bilgi edi-
nilmek için yapılan incelemeden ibarettir.

Araştırma isteğinin şekli :

Madde 134 — Üyeler veya komisyonlar, araştırma yapılmasını
Başkanlıktan yazı ile isteyebilirler.

Bu istek, Başkanlıkça Genel Kurula arz olunur ve Hükümete bildi-
rilir; Genel Kurulda okunmasını takibeden ikinci birleşimin gündemine
alınır.

Araştırmaya ait görüşme ve araştırma komisyonu :

Madde 135 — C. Senatosu araştırmasına ait görüşmede; önce öner-
geyi verenler, sonra Hükümet adına konuşacak bakan dinlenir, Neticede

«Araştırma Komisyonu» kurulup kurulmamasına işari oyla karar verilir. Araştırma Komisyonu Genel Kurulca seçilecek en az üç üyeden teşekkül eder veya mevcut komisyondan birisi bu işle görevlendirilir.

Araştırma komisyonunun görev süresi :

Madde 136 — Araştırma komisyonunun görev süresi iki aydır. Bu süre, Genel Kurulca uzatılıp kısaltılabilir.

Araştırma komisyonunun yetkileri :

Madde 137 — Araştırma komisyonu; bakanlardan ve ilgili gördüğü herkesten bilgi alabilir.

Araştırma bitmeden araştırma konusu hakkında Hükümetten soru sorulamaz.

Araştırma komisyonunun raporu :

Madde 138 — Araştırma komisyonu, raporunu, kanaati ile birlikte C. Senatosu Başkanlığına sunar. Bu rapor, Başkanlığa verildiğinden itibaren üç birleşim içinde gündeme alınır. Bu rapor üzerine görüşme açılır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

C. Senatosu Üyelerine ait hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Yasama dokunulmazlığının kaldırılması

Yasama dokunulmazlığının kaldırılması isteği ve alt komisyon :

Madde 139 — Bir üyenin yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına ait istekler mahkemeler veya savcılıklardan Adalet Bakanlığına intikal ettirilir.

Adalet Bakanlığı, durumu, gerekçeli bir tezkere ile Başbakanlık yoluyla C. Senatosu Başkanlığına bildirir.

Başkan, bu yazıyı Anayasa ve Adalet Komisyonuna havale eder.

Anayasa ve Adalet Komisyonunca beş kişilik bir alt komisyon kurulur.

Komisyon başkanı, siyasi parti gruplarının C. Senatosundaki oranlarına göre alt komisyona ne kadar üye ile katılacaklarını tesbit ederek durumu üyelere bildirir. Alt komisyona üye seçimi buna göre yapılır.

Alt komisyon, kendisine gizli oyla bir başkan ve bir sözcü seçer, bütün kâğıtları inceler ve ilgili üyeyi dinler, tanık dinleyemez.

Alt komisyonun raporu :

Madde 140 — Bir C. Senatosu üyesine suç teşkil eden bir fiil isnat edilir ve alt komisyon isnadın ciddiyetine ve yasama dokunulmazlığının kaldırılması talebinin siyasi maksatlara dayanmadığına kanaat ettirir ve kovuşturma konusu olan fiilin kamu oyundaki etkisi bakımından yahut üyenin şeref ve haysiyetini koruma yönünden dokunulmazlığın kaldırılmasında zaruret bulunursa yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında gerekçeli bir rapor düzenliyerek Anayasa ve Adalet Komisyonuna sunar.

Alt komisyon, birinci fıkradaki şartların bulunmaması yüzünden, üyenin yasama dokunulmazlığının kaldırılmasını uygun görmediği takdirde, kovuşturma ve yargılamanın üye sıfatının sona ereceği zamana bırakılması hakkında bir rapor düzenliyerek Anayasa ve Adalet Komisyonuna sunar.

Anayasa ve Adalet Komisyonu, alt komisyondan gelen rapor üzerinde görüşerek bir karar verir ve neticeyi Genel Kurula arzeder.

Anayasa ve Adalet Komisyonu, yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına ancak üye tamsayısının salt çoğunluğu ile karar verebilir.

Genel Kurul, Anayasa ve Adalet Komisyonundan gelen rapor üzerinde görüşerek kararını verir.

Anayasa ve Adalet Komisyonu ile alt komisyonun görev süresi :

Madde 141 — Anayasa ve Adalet Komisyonu ile alt komisyon, yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında kendilerine havale edilen bir işi en çok bir ayda sonuçlandırır.

Üyenin savunması :

Madde 142 — Her üye, kendisini komisyondan ve Genel Kurulda savunabilir veya bir arkadaşına savunmasını yaptırabilir.

Üyenin isteğinin nazara alınmaması :

Madde 143 — Bir üyenin kendi isteği ile yasama dokunulmazlığı kaldırılamaz.

Karara itiraz :

Madde 144 — C. Senatosu, yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına karar verirse; ilgili üye veya Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinden herhangi biri, karar tarihinden başlayarak bir hafta içinde, bu kararın Anayasa veya içtüzük hükümlerine aykırılığı iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurabilir.

İKİNCİ BÖLÜM

İzin

C. Senatosu Başkanının izin verme yetkisi :

Madde 145 — C. Senatosu Başkanı, her üyeye on güne kadar izin verebilir.

On günden fazla izinler, Genel Kurulca görüşmesiz işari oyla kararlaştırılır.

İzin halinde ödenek durumu :

Madde 146 — Bir toplantı yılı içinde iki aya kadar alınmış izinlerde ödenek kesilmez.

İki aydan sonraki izinlerde ödenek verilip verilmemesi, Genel Kurulun kararına bağlıdır.

İzinsiz geçirilen günler :

Madde 147 — İzin süresi sona erdiği halde özürsüz olarak görevine dönmemiş bulunan üyelere, izinsiz geçirdikleri günler için ödenek verilmez.

Genel Kurula üç birleşim katılmamak :

Madde 148 — Genel Kurul veya komisyon toplantılarına, özürsüz olarak birbiri ardınca üç birleşim katılmadığı yapılan yoklamalar neticesinde anlaşılmış bulunan bir üye; Başkanlık Divanı kararıyla izinsiz sayılır.

Üyenin, izinsiz geçirdiği günlere alt ödenekleri verilmez. Bu konudaki itirazlar, on beş gün içinde Genel Kurula yapılır, Genel Kurul görüşmesiz işari oyla kararını verir.

Genel Kurula bir ay katılmamak :

Madde 149 — C. Senatosu çalışmalarına izinsiz veya özürsüz ve aralıksız olarak bir ay katılmıyan üyenin üyeliği Genel Kurul kararı ile düşer.

Başkanlık Divanının havalesi üzerine Anayasa ve Adalet Komisyonunca iş incelenir ve düzenlenecek olan rapor Kurulda görüşülerek karara bağlanır.

İlgili üye veya T. B. M. Meclisi üyelerinden herhangi biri; karar tarihinden itibaren bir hafta içinde bu kararın Anayasa'ya veya içtüzüğe aykırılığı iddiası ile, Anayasa Mahkemesine başvurabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Disiplin cezaları

Disiplin cezaları :

Madde 150 — C. Senatosu üyeleri hakkında uygulanacak disiplin cezaları şunlardır :

1. İhtar;
2. Takbih;
3. Geçici olarak C. Senatosundan çıkarılmak.

İhtar cezası :

Madde 151 — İhtar cezasını gerektiren hareketler şunlardır :

1. Söz kesmek;
2. Düzeni ve sükuneti bozmak;
3. Şahsiyatla uğraşmak;

İhtar cezasının verilmesi ve infazı :

Madde 152 — İhtar cezasını Başkan verir ve infaz eder.

Bir üye ihtarla uğradıktan sonra uysallık gösterip kendini savunmak isterse, oturumun sonunda ona söz verilir.

Başkan, üyenin açıklamalarını yeterli görmezse ihtarını ipka eder. Bir üye aynı birleşimde iki defa ihtar cezasına uğrarsa durum tutanak özetine geçirilir.

Bir birleşimde iki ihtarın sonucu :

Madde 153 — Bir birleşimde iki defa ihtar cezasına uğrıyan bir üyenin o birleşim sonuna kadar söz söylemekten alıkonulmasına, Başkanın teklifi üzerine, C. Senatosu görüşmesiz işari oyla karar verir.

Takbih cezası :

Madde 154 — Takbih cezasını gerektiren haller şunlardır :

1. Aynı oturumda iki defa ihtar cezası gördüğü halde bunu gerektiren hallerden vazgeçmemek;
2. Bir ay içinde üç defa ihtar cezasına uğramak;
3. C. Senatosunda bir gürültüye sebep olmak veya C. Senatosunun işlerine katılmaktan çekilmek için bir anlaşma yapmaya Genel Kurulda açıkça ve gürültülü bir surette önayak olmak
4. Arkadaşlarından bir veya birkaçını tahkir veya lehdit etmek.

C. Senatosundan geçici olarak çıkarılmak cezası :

Madde 155 — C. Senatosundan geçici olarak çıkarılmak cezasını gerektiren haller şunlardır :

1. İki kere takbih cezasına uğradığı halde bunu gerektiren hallerden vazgeçmemek,
2. Aynı birleşimde üç defa takbih cezasına uğramak,
3. C. Senatosunu, Millet Meclisini tahkir etmek,
4. C. Başkanını, C. Senatosu Başkanını, Millet Meclisi Başkanını, Başkanlık görevini yerine getiren Başkan vekilini tahkir etmek,
5. Toplantı salonunda yahut C. Senatosu veya Millet Meclisi binası içinde re'sen takibi gereken bir suç işlemek.

Takbih ve geçici olarak C. Senatosundan çıkarılma cezalarının verilme usulü :

Madde 156 — Takbih ve geçici olarak C. Senatosundan çıkarılmak cezaları, Başkanın teklifi üzerine, Genel Kurulca görüşmesiz ve işari oyla kararlaştırılır.

Aleyhinde böyle bir ceza teklif edilen üyenin bizzat veya bir arkadaşı vasıtasıyla açıklama yapmaya hakkı vardır.

Takbih ve geçici olarak C. Senatosundan çıkarılmak cezaları tutanak özetine geçirilir.

Af dileme :

Madde 157 — Geçici olarak C. Senatosundan çıkarılmak cezasına uğrıyan bir üye söz alarak kürsüden af dilerse tekrar C. Senatosuna girmek hakkını kazanır. Mükerrerler bu haktan mahrumdurlar.

Dışarı çıkma mecburiyeti :

Madde 158 — C. Senatosundan geçici olarak çıkarılmak cezasına uğrıyan üye toplantı salonundan derhal dışarı çıkmaya mecburdur. Bu üye, cezanın uygulandığı oturumdan itibaren üç birleşim C. Senatosu çalışmalarına katılamaz.

C. Senatosundan geçici olarak çıkarılmak cezasına uğrıyan üye toplantı salonunu terk etmek istemezse, Başkan, oturumu geçici olarak kapatır ve o üneyi İdare Amirleri vasıtasıyla salondan dışarı çıkartır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM*Daimi ve geçici görev, üyelikten çekilme, tedavi**Geçici görev :*

Madde 159 — Anayasanın 78 inci maddesi gereğince belli bir konuda altı ayı aşmamak üzere Bakanlar Kurulunca kendisine geçici bir görev verilen üyenin görevi kabulü, Cumhuriyet Senatosunun kararına bağlıdır.

Başkanlık Divanı, görev teklifi alan üyenin Başkanlığa müracaatı yahut Hükümetin bildirisi üzerine, durumu; Başkanlık Divanı sunuşları arasında Genel Kurula bildirir.

Genel Kurul, bu konuda, görüşmesiz işari oyla karar verir.

İlave başka bir görev kabulü :

Madde 160 — Anayasa'nın 78 inci maddesinde ve kanunlarda Cumhuriyet Senatosu üyeliği ile bağdaşmayacağı belirtilen her hangi bir hizmeti veya görevi kabul ettiği bildirilen üyelerin durumu Başkanlık Divanınca incelenir ve araştırılır. Netice, Başkanlık Divanı kararı olarak Genel Kurula sunulur.

Genel Kurul Anayasa'nın 78 inci maddesine aykırı hareket edildiğine karar verirse, üyelik sıfatı düşer.

Üyelikten çekilme :

Madde 161 — Cumhuriyet Senatosundan ayrılmak isteyen üyenin çekilme dilekçesi, Başkanlık Divanınca çekilmenin isteminin gerçekliği tesbit edildikten sonra, Genel Kurula arz edilir. Genel Kurulun itilaf tarihinde çekilme kesinleşir.

Üyelerin tedavisi :

Madde 162 — Başkanlık Divanı, Cumhuriyet Senatosu üyelerinin yurt dışında ve içinde tedavileri için gerekli ve lüzumlu tedbirleri alır.

BEŞİNCİ BÖLÜM*Üyelerle ilgili vesika ve alâmetler**Hal tercümesi :*

Madde 163 — Her üyeye, C. Senatosuna katıldığı gün, C. Senatosu Genel Sekreterliği tarafından bir hal tercümesi örneği verilir.

Komisyon seçimlerine yarıyacak cetvellerin tanzim olunabilmeleri için, bu kâğıdın bir hafta içinde doldurulup C. Senatosu Genel Sekreterliğine iadesi lâzımdır.

Hal tercümesi kâğıdında şu hususlar bulunur :

1. Üyenin adı ve soyadı;
2. Babasının ve anasının adı;
3. Doğduğu, oturduğu yer ve doğum tarihi;
4. Tahsili;
5. Bildiği diller;
6. Varsa ihtisası;
7. Eserleri ve ilmi rütbeleri;
8. Mesleki ve meşgulliyeti;
9. Evli olup olmadığı, varsa çocukları.

Bu kâğıtta, ilerde vuku bulacak değişikliklerin kaydına mahsus bir hane de bulunur.

Üye, her değişiklik vukuunda keyfiyeti hal tercümesine derhal kaydettirir.

Üyelere verilecek belgeler :

Madde 164 — Her üyeye, üyelik sıfatının sona ermesinden veya bu sıfat devam ederken talebi üzerine :

a) Üye bulunduğu müddeti ve bu müddet zarfında aldığı tahsisat ile verdiği vergileri ve varsa emekli keseneği miktarını gösterir bir tutanak;

b) Hal tercümesinin bir sureti;

Verilir.

Hüviyet cüzdanı ve rozet :

Madde 165 — Her üyeye, üzerinde fotoğrafı bulunan ve seçim çevresiyle devresi yazılı ve C. Senatosu Başkanı tarafından imzalanmış bir hüviyet cüzdanı verilir.

Üyeler, şekli Başkanlık Divanınca tâyin edilecek bir üyelik rozeti taşıyabilirler.

Merasimde kullanılacak alâmet, kenarlarında birer beyaz çizgi ve üzerinde T. B. M. Meclisi ibaresi kazınmış bir madeni plâkı ihtiva eden kırmızı renkte bir hamayil ile sonuna asılı mineli bir ay yıldızdır.

BEŞİNCİ KISIM*İnzibat ve iç hizmetler***BİRİNCİ BÖLÜM***C. Senatosunun inzibatı**İnzibat tedbirleri :*

Madde 166 — C. Senatosu Başkanı C. Senatosunun ve birleşimlerin inzibatı için gerekli tedbirleri alır. İdareci üyeler bu hususta Başkana yardım ederler.

İnzibat kuvvetleri, birleşim devam ettiği müddetçe, toplantı salonuna giremezler.

Silâh taşıma yasağı :

Madde 167 — C. Senatosuna silâhlı girmek yasaktır. Giren kim olursa olsun Başkan tarafından C. Senatosu binasının dışarısına çıkarılır.

Toplantı salonuyla komisyon odalarını girebilecekler :

Madde 168 — Toplantı salonuyla komisyon odalarına; C. Senatosu üyeleriyle milletvekillerinden, C. Senatosu memur ve hizmetlilerinden, Hükümetten iş için gönderilmiş memurlardan ve davet edilen uzmanlardan başkalarının girmeleri yasaktır.

Bu yasağa aykırı olarak girenler, Başkan veya idare âmiri tarafından dışarı çıkartılır.

C. Senatosu binalarını görmek isteyenlere Başkan, ancak iş zamanlarından başka bir saatte müsaade edebilir.

Dinleyiciler :

Madde 169 — Dinleyicilerin C. Senatosu birleşiminin devamı müddetince, kendilerine tahsis olunan mahallerde başı açık oturmaları ve sükut etmeleri mecburidir.

Dinleyicilerin görüşmeyi benimsediklerini veya benimsemediklerini sözle veya alkışla veya herhangi bir hareketle izhar etmeleri yasaktır.

Bu yasağa aykırı hareket edenler, inzibatı muhafazaya memur olanlar tarafından dışarıya çıkarılırlar.

Şahıslar tesbit edilemezse hareketin vuku bulduğu kısımda bulunanlar dışarı çıkartılır. Bundan sonra da bu gibi hareketler devam ederse, dinleyici salonunda bulunanların hepsi dışarı çıkartılır.

Bunlardan tahrikçi oldukları tesbit edilenler, hemen yetkili mercie teslim olunurlar.

Dinleyici localarının dışında kendilerine yer ayrılmış olanlarla, bina localarında bulunanlardan bu maddenin ikinci fıkrasındaki yasağa aykırı hareket edenler Başkanlık Divanıca dışarı çıkartılır.

C. Senatosuna ait kısımlarında suç işlemek :

Madde 170 — Türkiye Büyük Millet Meclisi binasına ait plânda C. Senatosu için ayrılan bölümlerde üyelerden veya milletvekillerinden başka bir kimse bir suç işlerse; eğer o suç savcılığın re'sen takip edemeyeceği fiillerden biri ise, Başkanlık makamı suçluyu dışarı çıkarttırır.

Eğer suç, re'sen takip olunacak fiillerden ise, Başkanlık makamı suçluyu adalete teslim ettirir.

Bir üye veya milletvekili, bahis konusu bina ve müstemiilatında ağır cezayı gerektiren bir suç işlerse; Başkanlık makamı, idare âmirleri vasıtasıyla suçlunun Meclis binası dışına çıkmasını önleyecek tedbirleri alır ve Cumhuriyet Savcısını davetle suçluyu ona teslim eder.

İşlenen suç, ağır cezayı gerektiren suçlardan başka ve fakat re'sen takibi gerektiren bir fiil ise; Başkanlık makamı idare âmirleri vasıtasıyla lazım gelen ilk tahkikatı yapar ve tahkikat evrakını adalet makamlarına tevdi eder.

Adalet makamları, suçun yasama dokunulmazlığının kaldırılmasını icap ettireceğine kanaat getirirse, bu tüzüğün 138 inci maddesine göre işlem yapar.

İKİNCİ BÖLÜM

C. Senatosunun teşkilâtı :

Madde 171 — 1. Başkanlığa bağlı :

a) Özel Kalem,

b) Emniyet Grubu.

2. İdare âmirlerine bağlı :

a) Saymanlık, Levazım ve Daire müdürlükleri,

b) Saymanlığa bağlı Veznedarlık.

3. Genel Sekreterliğe bağlı :

a) Komisyon müdür ve sekreterlerinin de ihtiva eden Kanunlar, Tutanak, (Basımevi) Personel, Arşiv, Basın ve Evrak müdürlükleri,

b) Komisyonlarına bağlı Bütçe (Plân) ve Kitaplık müdürlükleri,

c) Doktorluk.

Başkanlık Divanı tarafından tanzim olunacak C. Senatosu İç İdare Yönetmeliği :

Madde 172 — İç idareye, tutanakların tanzimine, bütün memur ve ücretlilerin işe alınmasına, işten çıkarılmasına, vazife ve yetkilerine ait nizami kaideler ile bütün memur ve hizmetlilerin haklarındaki disiplin kovuşturmalarına ait hükümleri tesbit eder.

C. Senatosu Genel Sekreteri, üyelerin yurt içinde ve gerektiğinde yurt dışında tedavileri için özel kanuna göre lüzumlu tedbirleri alır.

Cumhuriyet Senatosu bütçesi :

Madde 173 — C. Senatosu bütçesinde : C. Senatosu üyelerine Başkan ve Başkanlık Divanı üyelerine ait ve C. Senatosu İçtüzüğü gereğince kurulan teşkilâtın ve C. Senatosu iç hizmetlerinin gerektirdiği bölüm ve maddeler gösterilir. İdareci Üyelerin hazırladığı bütçe Başkanlık Divanında görüşülerek kesin şeklini alır. Genel bütçede ve ayrı olarak gösterilmek üzere Bütçe Karma Komisyonuna verilir.

Verile emirleri :

Madde 174 — C. Senatosu Bütçesinde harcamalarla ilgili verile emri, C. Senatosu Başkanı tarafından imzalanır.

Harcamaların denetimi ve kesin hesap raporları :

Madde 175 — Harcamaların denetimi C. Senatosu Hesapları İnceleme Komisyonu yapar, komisyon inceleme sonucunu rapor halinde Genel Kurula sunar. Komisyon her mali yılın sonunda kesinhesap raporunu hazırlayarak Başkanlığa verir. Başkanlık kesinhesap raporunu Genel Kurulun bilgisine arz eder. Rapor bundan sonra Hazine genel hesabına eklenmek üzere Hükümete gönderilir.

ALTINCI KISIM

Çeşitli hükümler

Törenlere katılma :

Madde 176 — C. Senatosunun Genel Kurulu ile katılamıyacağı törenlerde Başkanlık Divanı C. Senatosu adına hazır bulunur.

C. Senatosu adına bir heyet gönderilmesi halinde, katılacak üyelerin sayısı C. Senatosu tarafından belirtilir ve heyet ad çekme ile seçilir.

Başkan vekillerinden, Divan Kâtiplerinden ve İdare âmirlerinden birer zat behemahal bu heyete girer.

C. Senatosu binası :

Madde 177 — Cumhuriyet Senatosu, Genel Kurulca başkaca bir karar alınmadıkça, Türkiye Büyük Millet Meclisi binasına ait plânda C. Senatosu için ayrılan bölümlerde çalışır.

C. Senatosu binası, C. Senatosu çalışmalarından gayri herhangi bir maksat için kullanılamaz.

Başkan konağı :

Madde 178 — C. Senatosu Başkanı, C. Senatosu Başkanlığına mahsus konakta oturur.

Kıyafet mecburiyeti :

Madde 179 — Üyeler, Genel Kurula, komisyon toplantılarına kравatlı olarak katılırlar.

Başkan ve Başkanvekilleri, C. Senatosuna Başkanlık ederken frak giyerler.

İçtüzükte değişiklik yapmak :

Madde 180 — Bu Tüzükte değişiklik yapılmasına dair teklifler ve bu Tüzüğün uygulanmasından doğacak anlaşmazlıklar, gerekli raporu hazırlayıp C. Senatosuna sunmak üzere, Anayasa ve Adalet Komisyonuna havale edilir.

Madde 181 — C. Senatosu İçtüzüğünde yapılacak değişiklik ve ilâveler bir defa görüşmeye tabidir.

Yürürlük tarihi :

Madde 182 — Bu İçtüzük, kabulü tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Uygulama mercii :

Madde 183 — İşbu İçtüzük hükümlerini Cumhuriyet Senatosu yürütür.